

Нова Обстановка -- Нові Завдання Господарського Будівництва

Промова Й. Сталіна на нараді господарників в Москві 23 червня 1931 року про нові завдання господарського будівництва в Радянському Союзі

Товариші, з матеріалів наради видно, що з погляду виконання плану наша промисловість являє досить строкату картину. Є галузі промисловості, що дали приріст продукції за минулі 5 місяців проти минулого року в 40—50%. Є галузі, що дали не більше, як 20—30% приросту. Є нарешті окремі галузі промисловості, що дали мінімальний приріст яких небудь 6—10%, а то й менше того. До числа останніх треба зарахувати вугільну промисловість та чорну металургію. Картина, як бачите, строката. Чим пояснити це строкатість? Де причина відставання деяких галузей промисловості? Де причина того, що деякі галузі промисловості дають тільки 20—25% приросту, а вугільна промисловість і чорна металургія дають ще менше приросту, плантуються в хвості за другими галузями.

Причина в тому, що останнім часом умови розвитку промисловості змінилися в корені, створилася нова обстановка, що потребує нових прийомів керівництва, а деякі наші господарники замість того, щоб змінити прийоми роботи, все ще працюють по старому. Справа, значить в тому, що нові умови розвитку промисловості вимагають працювати по-новому, а деякі наші господарники не розуміють цього і не бачать того, що їм треба керувати тепер по-новому.

У цьому причина відставання деяких галузей нашої промисловості.

Що це за нові умови розвитку нашої промисловості? Звідки вони взялися?

Іх, цих нових умов, принаймні шість.

Розглянемо ці умови.

1. РОБОЧА СИЛА

Мова йде, насамперед, про забезпечення підприємств робочою силою. Раніше, звичайно, робітники жили в сільських селах, на фабриці, отже, був якийсь самоплив у цій справі, а самоплив цей випливав з того, що було безробіття, було розшарування на селі, були злидні, був страх голоду, що гнав людей із села до міста. Пам'ятаєте формулу: "Втікання мужика з села до міста". Що змушувало селянина втікати з села до міста? Страх голоду, безробіття, ті обставини, що село було для нього мачухою і він ладен був тікати з нього хоч до чорта на роги. Тільки б одержати будьку роботу.

Так або майже так стояла у нас справа в недалекому минулому. Чи можна сказати, що ми маємо тепер таку саму картину? Ні, не можна цього сказати, навпаки, обставини тепер змінилися ґрунтовно, і саме тому, що обставини змінилися, у нас немає більше самопливу робочої сили.

Що ж власне змінилося за цей час? Поперше, ми ліквідували безробіття, — отже ми знищили ту силу, що тиснула на "ринок праці". Подруге, ми в корені підірвали розшарування на селі, — отже, подолали ті самі масові злидні, що гнали селянина з села до міста.

Врешті ми дали селу десятки тисяч тракторів та сільгоспмашин, розбили кукурду, організували колгоспи і дали селянам змогу жити та працювати по людському. Тепер село не можна назвати мачухою селянина, і саме тому, що його не можна навадити більше мачухою, селянин почав осідати на селі і в нас більше нема ні втечі селянина з села до міста, ні самопливу робочої сили. Ви бачите, що ми маємо тепер зовсім нові обставини й нові умови забезпечення підприємств робочою силою.

Щож із цього виникає?

З цього виникає поперше те, що не можна більше покладатися на самоплив робочої сили, отже, від "політики" самопливу треба перейти до політики організованого набору робітників для промисловості, але до цього є тільки один

шлях, — шлях договорів господарських організацій з колгоспами та колгоспниками. Ви знаєте, що на цю політику стали вже деякі господарські організації та колгоспи. При цьому досвід довів, що практика договорів дає серйозні успіхи і колгоспам і промисловим підприємствам.

З цього виникає подруге, що треба негайно перейти на механізацію найважливіших процесів праці, розгортаючи цю справу на цілу широчину (лісова промисловість, будівельна справа, вугільна промисловість, вантаження — відвантажування, транспорт, чорна металургія тощо). Це, звісно, не означає, що треба нібито занехати ручну працю, — навпаки, ручна праця ще довго відіграватиме на виробничій праці серйозну роль. Але, це означає, що механізація процесів праці, є та нова для нас і вирішальна сила, що без неї не можна витримати ні наших темпів, ні нових масштабів виробництва.

У нас є ще чимало господарників, що "не вірять" ні в механізацію, ні в договори з колгоспами. Це ті самі господарники, що не розуміють нової обставини, не хочуть працювати по-новому і здиhaють за "старими, добрими часами", коли робоча сила "сама йшла" на підприємства. Нема чого й говорити, що такі господарники, як або від землі, далекі від тих нових завдань господарського будівництва, що їх ставлять нам нова обстановка. Вони, очевидно, гадають, що трудності з робочою силою є випадкове явище, що нестача робочої сили зникне сама, порядком, так би мовити, самопливу. Це помилка, товариші. Трудності з робочою силою не можуть зникнути самі. Вони можуть зникнути лише в наслідок наших власних зусиль.

Отже, організовано набирати робочу силу порядком договорів з колгоспами, механізувати працю, — таке завдання. Так стоїть справа з питанням про першу нову умову розвитку нашої промисловості.

Перейдімо до питання про другу умову.

2. ЗАРПЛАТА РОБІТНИКІВ

Я щойно говорив про організоване набірників робітників для наших підприємств. Але набрати робітників ще не значить зробити всю справу. Для того, щоб забезпечити наші підприємства робочою силою треба домогтися того, щоб закріпити робітників за виробництвом і створити склад робітників на підприємстві більш-менш постійним.

Навряд чи треба доводити, щоб без постійного складу робітників, які більш, або менш засвоїли техніку виробництва і звикли до нових механізмів, — неможливо посуватися вперед, неможливо виконати виробничі плани. В протилежному разі доведеться б кожного разу наново навчати робітників і витрачати подовину часу на їхнє навчання замість того, щоб вико-

ристати його для виробництва.

А що у нас є тепер на ділі? Чи можна сказати, що склад робітників на підприємствах є більш-менш постійний? Ні, не можна цього сказати на жаль. Навпаки, у нас все ще є на підприємствах так звана **плинність робочої сили**. Навіть більше, на ряді підприємств плинність робочої сили не тільки не зникає, а навпаки, аргостає і посилюється. В усякому разі ви знайдете мало підприємств, де не міниться б склад робітників протягом півроку, або навіть кварталу, принаймні, на 30—40%.

Раніше, в період відновлення промисловості, коли технічне устаткування було в нас нескладне, а масштаби виробництва невеликі, — можна було сказати, що "терпіння" так звану плинність робочої сили. Тепер — інша справа. Тепер, обставини змінилися в корені. Тепер, в період розгорнутої реконструкції, коли масштаби виробництва стали велетенські, а технічне устаткування надто складне, плинність робочої сили перетворилася на бич виробництва, що дезорганізує наші підприємства. "Терпіння" тепер плинність робочої сили — значить розкласти нашу промисловість, знищити можливість виконати виробничі плани, підірвати можливість поліпшити якість продукції.

Де причина плинності робочої сили?

У неправильній організації зарплати, у неправильній тарифній системі, у "лівацькій" урівнялівці в галузі зарплати. У ряді підприємств тарифні ставки встановлені у нас так, що майже зникає різниця між працею кваліфікованою і працею не кваліфікованою, між працею важкою і працею легкою. Урівнялівка призводить до того, що не кваліфікований робітник не зацікавлений переходити в кваліфікований, отже, позбавлений перспективи просування вперед, а тому він почуває себе "дачиком" на виробництві, що працює тільки тимчасово, щоб "підробити" трохи і потім піти в будьяке інше місце "шукати щастя".

Урівнялівка призводить до того, що кваліфікований робітник змушений переходити з підприємства в підприємство, щоб зрештою, знайти таке підприємство, де можуть оцінити кваліфіковану працю як слід.

Звідси — "загальний" рух із підприємства до підприємства, плинність робочої сили.

Щоб знизити це зло, треба скасувати урівнялівку і розбити стару тарифну систему. Щоб знизити це зло, треба організувати таку систему тарифів, яка зважала б на різницю між працею кваліфікованою і працею не кваліфікованою, між працею важкою і працею легкою. Не можна терпіти, щоб каталь у чорній металургії одержував стільки ж, скільки підмальний. Не можна терпіти, щоб машиніст на залізничному транспорті одержував стільки ж, скільки переписувач. Маркс і Ленін говорять, що різниця між працею кваліфікованою і працею не кваліфікованою існуватиме навіть за соціалізмом, навіть по знищенні клас, що лише за комунізмом повинна зникнути ця різниця, що в зв'язку з цим "зарплату" навіть за соціалізму треба видавати за працею, а не за потребою.

Але наші урівнялівці з господарників та профспілок не згодні з цим і гадають, що ця різниця вже зникла за нашого радянського ладу. Чия правда? Маркса і Леніна чи урівнялівців? Треба гадати, що пра-

вильно тут міркують Маркс і Ленін. Але з цього випливає, що хто буде тепер тарифну систему на "принципах" урівнялівки, не враховуючи різниці між працею кваліфікованою і працею не кваліфікованою, той пориває з марксизмом, пориває з лєнінізмом. В кожній галузі промисловості, на кожному підприємстві, у кожному цеху є провідні групи більш менш кваліфікованих робітників, яких треба закріпити за виробництвом насамперед, і головною, коли ми справді хочемо забезпечити постійний склад робітників на підприємстві. Вони, ці провідні групи робітників становлять основну ланку виробництва. Закріпити їх за підприємством, за цехом — значить закріпити увесь склад робітників, підірвати в корені плинність робочої сили. А як їх закріпити за підприємством? Їх можна закріпити лише виходячи з уряду, підносячи рівень їхньої зарплати, так організуючи зарплату, щоб вона віддавала належне кваліфікованим робітникам. Але як висунути їх уперед і піднести рівень їхньої зарплати. Це значить попри все інше відкрити перспективу для не кваліфікованих робітників і дати їм стимул для просування вгору, для просування в розряд кваліфікованих.

Ви самі знаєте, що нам потрібні тепер сотні тисяч і мільйони кваліфікованих робітників. Але, щоб створити кваліфікованих треба дати стимул і перспективу невизначеним робітникам до руху вгору, до висунування вгору. І що сміливіш ми станемо на цей шлях, то краще, бо в цьому основний засіб ліквідувати плинність робітничої сили. Заощаджувати ж в цьому, — значить зробити злочин, йти проти інтересів нашої соціалістичної індустрії.

Але це не все. Щоб закріпити робітників за підприємством, треба ще далі поліпшити постачання їх житлові умови робітників. Не можна заперечувати, що в галузі житлового будівництва і постачання робітникам ми зробили останніх років чимало. Але того, що зроблено, цілком недостатньо для того, щоб покрити чимраз більш потреби робітників.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ

Вище я говорив про потребу ліквідувати плинність робочої сили, про закріплення робітників на підприємствах. Та закріпленням робітників не вичерпується вся справа. Мало домогтися зникнення плинності, треба ще поставити робітників у такі умови праці, щоб давали б їм змогу працювати з толком, підвищувати продукційність, поліпшувати якість продукції.

Треба, значить організувати працю на підприємствах так, щоб продукційність зростала місяць-у місяць, квартал-у квартал.

Чи можна сказати, що нинішня фактична організація праці на наших підприємствах відповідає сучасним вимогам виробництва? На жаль, цього не можна сказати. В усякому разі у нас все ще є ряд підприємств, де організація праці поставлено вельми погано; де замість ладу й погодженості в роботі, — безладдя й перозбери, де замість відповідальності за роботу, панує цілковита безвідповідальність і знеособленість.

Що таке знеособленість? Знеособленість, — це відсутність всякої відповідальності за доручену роботу, відсутність відповідальності за механізми, за устаткування, за струмент. Зрозумі-

Не можна посягати на те, що раніш життя було менше, ніж тепер, і що, через це можна заспокоїтися на досягнутих результатах. Не можна також посягати на те, що раніше постачання робітникам було набагато гірше, ніж тепер і, що можна отже, задовольнятися теперішнім станом. Тільки гнилі і наскрізь протухлі люди можуть тішитися посланнями на минуле. Треба виходити не з минулого, а з щораз більших потреб робітників тепер. Треба зрозуміти, що умови існування робітників змінилися в нас ґрунтовно.

Робітник тепер, — не те, що раніше. Теперішній робітник, наш радянський робітник хоче жити задовольняючи всі свої матеріальні і культурні потреби, щодо харчового постачання, і щодо життя, і щодо забезпечення культурних і всьляких інших потреб. Він має на це право, і ми повинні забезпечити йому ці умови. Що правда, він не терпить у нас від безробіття, він відірваний від армії капіталізму, він уже не раб, а господар своєї справи. Але цього замало. Він вимагає забезпечити всі свої матеріальні і культурні потреби, і ми повинні виконати цю його вимогу. Не забудьте, що ми самі виступаємо тепер з певними вимогами до робітника, — вимагаємо від нього трудової дисципліни, напруженої роботи, змагання, ударництва. Не забудьте, що величезна більшість робітників прийняли ці вимоги радянської влади з великим піднесенням і виконують їх, як герої. Тим то не дивується, що здійснюючі вимоги радянської влади, робітники і собі вимагатимуть від неї виконати її зобов'язання, — далі поліпшувати матеріальні і культурні становище робітників.

Отже, ліквідувати плинність робочої сили, знизити урівнялівку, правильно організувати зарплату, поліпшити побутові умови робітників, — таке завдання.

Так стоїть справа з питанням про другу нову умову розвитку нашої промисловості.

Черейдімо до питання про третю умову.

Правильно було б говорити, що безперервка обов'язково тягне за собою знеособленість на виробництві, при правильній організації праці, при організації відповідальності кожного за певну роботу, при наявності прикріплення певних груп робітників до механізмів, верстатів, за правильною організацією зміни, що не поступаються одна перед однією якістю і кваліфікацією, — за таких умов безперервка веде до величезного зростання продукційності праці, до поліпшення якості роботи, до викорінення знеособленості.

Так стоїть справа, приміром, на залізничному транспорті, де тепер є безперервка, але де немає вже більше знеособленості. Чи можна сказати, що на підприємствах промисловості ми маємо таку саму сприятливу картину з безперервкою? На жаль, не можна цього сказати. Справа в тім, що на ряді підприємств перейшли у нас на безперервку, не поспішно, не підготувавши відповідних умов, не організувавши, як слід зміни більш-менш рівнозначних якістю і кваліфікацією, не організувавши відповідальності кожного за певну конкретну роботу. А це призвело до того, що безперервка, віддана на волю стихії, перетворилася на знеособленість. В наслідок ми маємо на ряді підприємств паперову, словесну безперервку і непаперову реальну знеособленість. В наслідок — відсутність почуття відповідальності за роботу, неохайне ставлення до механізмів, масове ламання верстатів і відсутність стимулу підняти продукційність праці. Не дарма говорять робітники: "Ми піднесли б продукційність праці і підпили б справу, але хто нас оцінить, коли ніхто ні за що не відповідає". Із цього виходить, що дехто з наших товаришів поклався деінде запровадити безперервку і, поклавшись, перекрутив безперервку, перетворивши її на знеособленість.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду, відкинути геть паперову безперервку, перейти тимчасово на щоденну перервку, як це зробили нещодавно на Сталінградському тракторному і підготувати умови до того, щоб повернутися потім до справжньої непаперової безперервки, повернутися до безперервки.

Щоб ліквідувати це становище, і знизити знеособленість, і дві виходи. Або змінити умови запровадження безперервки так, щоб безперервка не перетворювалася на знеособленість, а зразок того, як це зробили щодо залізничного транспорту, або там, де тепер немає сприятливих умов для такого досвіду,